Met de precisie van een scherpschutter

De vluchtigheid van nieuwsfoto's is niet aan Hans Aarsman besteed. In *Wat jij niet ziet* wijst hij ons treiterig maar accuraat op de dubbele bodems in de actualiteit.

DIRK LEYMAN

Hans Aarsman (°1951) is een beroepskijker. Dagelijks vlooit hij duizenden nieuwsfoto's uit, op zoek naar het sprekende detail en naar wat ongezien blijft. Wekelijks brengt hij in *de Volkskrant* over twee volle pagina's verslag uit van die queeste. "Foto's geven nooit prijs wat er voor de opname is gebeurd en ook niet wat erna staat te gebeuren." En bovendien zie je alles van een kant en blijft de andere zijde onderbelicht. Dus ligt Aarsman als een vogelspotter op het vinkentouw en puzzelt hij wat af. Hij probeert het moment voor en na te traceren én de context van de foto te achterhalen. In navolging van zijn leermeester Sherlock Holmes poogt hij "het ongewone op het spoor te komen door het gewone tegen het licht te houden". Als een volbloed detective, pas tevreden als de waarheid aan het licht is gebracht.

Ooit was Aarsman zelf een begenadigd fotograaf. Maar plots had hij er genoeg van en hing hij zijn professionele camera's aan de wilgen, moegeworsteld met vormkwesties en dat eeuwige gebod van de schoonheid. Zijn nieuwe missie, aandachtig en scherp kijken naar foto's van allerlei pluimage, verschaft hem zichtbaar meer genoegen. In *Wat jij niet ziet* is een bundeling gemaakt van de beste Aarsman-fotocommentaren van de voorbije vijf jaar. Er trekt een verbazingwekkende dwarsdoorsnede van de wereld langs je oog voorbij. Op het eerste gezicht banale nieuwsfoto's zijn het, waar de esthetiek nauwelijks van tel is. Aarsman bewijst dat elke foto een "voorstelling van zaken" is, "hoe waarachtig hij ook lijkt." Voortdurend worden we in het ootje genomen, meer dan ooit, omdat de wereld van de nieuwsfotografie via Facebook en Twitter nog meer aan manipulatie onderhevig is.

De selectie nieuwsfoto's van Hans Aarsman is grillig en geestig, tergend en ontregelend maar steeds to the point

Oorlogsgeweld

Zijn selectie is grillig en geestig, tergend en ontregelend maar steeds to the point. Kijk maar naar de Chinese en Zuid-Koreaanse staatslieden op bezoek in Japan, kort na de kernramp in Fukushima en de tsunami. Ze krijgen van de gouverneur van Fukushima stralingsvrije tomaatjes voorgeschoteld. Maar in werkelijkheid slikt niemand ze door. Wat te denken ook van de plots geopenbaarde geslachtsdelen van stierenvechter El Cid, wiens broek tijdens de esbattementen gewoonweg is opengescheurd? Zonder tussenkomst van de hoorns van de stier. Aarsman amuseert zich vaak kostelijk, maar schuwt de ernst niet. Er is veel oorlogsgeweld te zien. Schietpartijen, tanks of suizende kogels. En mensen op de loop. Telkens weer zoomt hij in op een onooglijk detail, dat je uit balans brengt. Zoals bij het beeld van angespoelde dode vluchtelingen aan het strand van Sicilië, en hun geïmproviseerde, onhandige afscheidsplechtigheid.

De blik van Aarsman meandert alle kanten op. Ook de Z-golf in de jurk van *Mad Men*-ster Christina Hendricks ontsnapt niet aan zijn aandacht. En wat met de ootmoedige blik van een knappe brunette, als sierstuk gezet bij een Monet-schilderij, op een Christie's-veiling? Of hij spiedt naar het jasje van Jackie Onassis, een paar luttele uren na de moord op haar man John Kennedy. Waarom staat ze bij de eedaflegging zo geprangd tegen de nieuwe president Johnson? Om haar bloedvlekken te verbergen, want tijd om een jasje te verwisselen was er niet. Het vizier van Aarsman is genadeloos precies. Hij is een scherpschutter met het oog. En hij doet onze blik kantelen.

●●●●○

Hans Aarsman, *Wat jij niet ziet. De Aarsman Collectie*, Podium, 175 p., 16 euro.

Diane Arbus: *Jongetje met speelgoedgranaat, Central Park, New York, 1962.* © DIANE ARBUS REVELATIONS

ZOMERTIP

De roman *De verzamelde werken van A.J. Fikry, boekhandelaar* van de Amerikaanse Gabrielle Zevin is een warme en charmante ode aan de lokale boekhandel. De cynische brompot A.J. Fikry beantwoordt aan alle mogelijke stereotypen van een misantropische boekhandelaar. Zijn leven lijkt te zijn vastgelopen: zijn vrouw is gestorven, de boekhandel zwalkt van seizoen naar seizoen en zijn kostbaarste boek (een eerste uitgave van een werk van E.A. Poe) is gestolen. Op een dag vindt hij in zijn winkel een baby die zijn leven op stelten zet. Op een prettige manier evolueert de brompot Fikry in een zorgzame man die zijn zaak en zijn leven een nieuw elan geeft. Het boek biedt een accurate blik in het leven van een boekenzaak, en dat op een zeer speelse en levendige manier.

LUDOVIC BEKAERT
PASSA PORTA, BRUSSEL
CONFITUURBOEKHANDELS.BE

Gabrielle Zevin, *De verzamelde werken van A.J. Fikry, boekhandelaar*, Atlas Contact, 182 p., 19,99 euro.

Tekentaken voor kleine avonturiers

JEUGDBOEK — "101 creatieve tekenideeën voor jonge ontdekkingsreizigers", zo staat te lezen op de achterflap van dit originele tekenboek. Het Poolse illustratoren-koppel Aleksandra en Daniel Mizielinscy zorgde vorig jaar al voor een opmerkelijke atlas die herinneringen opriep aan de oude indrukwekkende landkaarten. Nu komen ze met een waardig en plezierig vervolg waarvoor ze het tekenwerk vooral overlaten aan de jonge kijker/lezer.

De opdrachten zijn zeer gevarieerd; zo opent het boek heel toepasselijk met de vraag om een kaart van een zelfbedacht land te tekenen. Verderop word je uitgenodigd om het gezicht van een man te versieren met tatoeages in de traditie van de Maori's, of om een patroon te ontwerpen voor een Japanse kimono. Om lege borden te vullen met gerechten uit Italië, Japan of Marokko, of om een Thaise drijvende markt van bovenaf gezien weer te geven.

En zo gaat het 101 pagina's lang door. Het fijne is ook dat je de bladzijden makkelijk kunt losmaken om vrijer te werk te gaan. Aan de achterzijde van de opdrachtpagina's ten slotte staat in een tekstballon telkens een leuk geografisch of cultureel weetje. Een heerlijk, fraai vormgegeven doe-boek voor wie graag met zijn verbeelding op avontuur gaat, en het ideale geschenk om regenachtige of lange vakantiedagen mee door te komen.

PATRICK JORDENS

●●●◐○
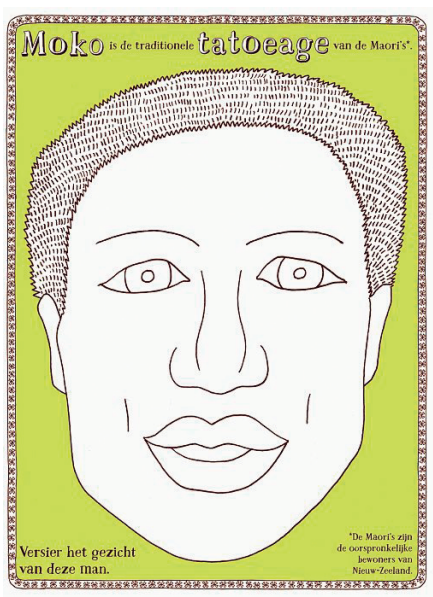
Aleksandra en Daniel Mizielinscy, *Tekenatlas (Een creatieve reis rond de wereld)*, Lannoo, 101 p., 9,99 euro, 6+